

Jaarverslag 2008

Veiligheidshuis Midden-Limburg

Een huis dat staat!

Jaarverslag 2008

Veiligheidshuis Midden-Limburg

Een huis dat staat!

provincie limburg

Dit project is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Limburg

Gemeenten Roermond en Weert, 6 mei 2009.

Samenstellers: Pieter van der Heul (Veiligheidshuis Midden-Limburg), Petra Bulk (gemeente Weert), René Mahieu (gemeente Roermond), Paul Kohlen (Veiligheidsanalist Midden-Limburg) en met gebruikmaking van het onderzoeksrapport van Shirley Knapen (student Avans Hogeschool).

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
1. INLEIDING	5
1.1 Provincie Limburg: een dekkend netwerk van Veiligheidshuizen	5
1.2 Totstandkoming Veiligheidshuis Midden-Limburg	6
1.3 Verbeteren door onderzoek	6
1.4 Het Veiligheidshuis voor héél Midden-Limburg	6
1.5 Leeswijzer	7
2. ORGANISATIE VEILIGHEIDSHUIS (INPUT)	8
2.1 Taken medewerkers en partners	8
2.2 Aansturing	8
2.3 Financiering	9
3. WERKWIJZE VEILIGHEIDSHUIS (THROUGHPUT)	10
3.1 Partners	10
3.2 Doelgroepen	11
3.3 Casusoverleggen	11
3.4 Werkproces	12
4. RESULTATEN VEILIGHEIDSHUIS (OUTPUT)	15
4.1 Volwassen veelplegers	15
4.2 Jeugdige veel- en meerplegers	15
4.3 Ex-gedetineerden	16
4.4 Huiselijk geweld	16
5. EFFECTEN VEILIGHEIDSHUIS (OUTCOME)	17
5.1 Doelgroepeffecten	17
5.2 Maatschappelijke effecten	20
BIJLAGE 1: TABELLEN OVERLAST, GEWELD EN DIEFSTAL NAAR GEMEENTE EN DISTRICT	21

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2008 van het Veiligheidshuis Midden-Limburg. Twee jaar Veiligheidshuis Midden-Limburg zijn achter de rug. Het is hard werken geweest om alle partners te betrekken en mee te nemen in het nut en de noodzaak van een Veiligheidshuis in Midden-Limburg. De samenwerking tussen zorgpartners en justitiële partners ontgroeit langzaam de kinderschoenen. We begrijpen elkaar beter dan voorheen, omdat we meer inzicht krijgen in ieders rol en verantwoordelijkheid. Ook de andere gemeenten in Midden-Limburg zien, dat de werkwijze van het Veiligheidshuis positief bijdraagt aan het brede integraal veiligheidsbeleid dat gemeenten voeren. Per 1 januari 2009 is het Veiligheidshuis dan ook echt het Veiligheidshuis voor héél Midden-Limburg.

De doelen die we met elkaar binnen het Veiligheidshuis nastreven zijn voor de diverse netwerkpartners dezelfde: we willen de cliënt helpen weer een normaal leven op te bouwen in de samenleving, zonder verslaving, criminaliteit en overlast. De cliënt moet dat ook willen. Wil die niet, dan is het de taak van politie en justitie om adequaat op te treden en te zorgen voor de juiste straf. Dit in de hoop dat de cliënt daarna wel de hulp aanvaardt die nodig is. Binnen de trajecten is het vaak nog met elkaar zoeken naar de juiste balans: waar leggen we het zwaartepunt bij de cliënt, bij zorg of het strafrechtelijke traject? Op welk moment gebruiken we de stok achter de deur? Het gaat om een moeilijke doelgroep, die snel weer terug kan vallen in het oude gedrag. Maatwerk is van belang!

Eind 2008 is de Stichting Maatschappij Veiligheid en Politie (SMVP) en het Expertisecentrum Veiligheid Avans Hogeschool Den Bosch gestart met een onderzoek naar de samenwerking tussen de partners van het Veiligheidshuis Midden-Limburg. Medio 2009 verwachten wij de resultaten te kunnen presenteren en met de aanbevelingen samen verder te bouwen aan een goed functionerend Veiligheidshuis Midden-Limburg!

De burgemeester
van de gemeente Roermond,

H.M.J.M. van Beers

De burgemeester
van de gemeente Weert,

mr. J.M.L. Niederer

1. INLEIDING

Dit hoofdstuk gaat in op een aantal ontwikkelingen: het ontstaan van de Veiligheidshuizen in Limburg, de totstandkoming van het Veiligheidshuis Midden-Limburg, het onderzoek dat de Stichting Maatschappij Veiligheid en Politie momenteel uitvoert binnen het Veiligheidshuis en de aansluiting van de andere vijf Midden-Limburgse gemeenten per 1 januari 2009. Aan het einde van dit hoofdstuk is de leeswijzer te vinden.

1.1 Provincie Limburg: een dekkend netwerk van Veiligheidshuizen

De Veiligheidshuisontwikkeling in Limburg staat in de startblokken. In de periode september 2006 en april 2008 zijn in Limburg zes Veiligheidshuizen opgericht. De eerste was in Heerlen, de laatste in Kerkrade. Hiermee is de Provincie Limburg de eerste Provincie die een provinciaal dekkend systeem van Veiligheidshuizen heeft (www.veiligheidshuislimburg.nl). De minister van Justitie streeft naar een landelijk dekkend netwerk van (40) Veiligheidshuizen. Momenteel bestaan er in Nederland 29 Veiligheidshuizen.

In de Limburgse Veiligheidshuizen wordt intensief samengewerkt om de burger zo veel mogelijk ellende te besparen die het gevolg is van criminaliteit en overlast door vaak dezelfde personen. Wetenschappelijk onderzoek en onze eigen ervaringen hebben uitgewezen dat structurele oplossingen alleen tot stand komen via een eensgezinde en niet vrijblijvende *persoonsgerichte* aanpak. Partners vanuit gemeenten, justitie- en zorgketen zorgen dat ze zicht hebben op de doelgroepen die de burger de meeste last bezorgen en gaan heel concreet aan de slag met geprioriteerde personen om de vaak vicieuze cirkels van onmaatschappelijk gedrag te doorbreken. Hierbij wordt ingezet op een sluitende en niet vrijblijvende *persoonsgerichte* aanpak. De zes Veiligheidshuizen in Limburg laten pas los als het doel bereikt is.

"We kijken in Limburg naar best practices, maar hebben ook gezorgd voor intensieve wetenschappelijke begeleiding: Dr. Peter Nelissen van Nelissen Onderzoek en Advies volgt in ieder Veiligheidshuis een flink aantal casussen en evalueert die op de resultaten die worden bereikt, maar ook op het verband tussen die resultaten en de manier waarop wordt samengewerkt.

We proberen verder om een beproefd registratiesysteem, dat in Noord-Brabant is ontwikkeld, te implementeren, zodat we ook aan de hand van geregistreerde feiten een indicatie kunnen geven van het succes van de werkwijze."

Jos Wauben,
programmamanager Justitie
Veiligheidshuizen Limburg

1.2 Totstandkoming Veiligheidshuis Midden-Limburg

De Veiligheidshuizen Midden-Limburg en Limburg-Noord (vallend binnen de politieregio Limburg-Noord en het arrondissementsparket Roermond) zijn beiden begin 2007 geopend. Het jaar 2007 was voor het Veiligheidshuis Midden-Limburg vooral een jaar van pionieren en ontwikkelen.

Aan het Veiligheidshuis Midden-Limburg lag geen kantoor van Justitie in de Buurt (JIB) ten grondslag, zoals dat wel in Noord-Limburg (Venlo) het geval was. De samenwerking binnen het Veiligheidshuis Midden-Limburg moest nog echt vanaf de grond worden opgebouwd. Van belang in deze beginfase was het binden van de partners aan het Veiligheidshuis Midden-Limburg en het overtuigen van de meerwaarde ervan. In 2007 zijn door de partners van het Veiligheidshuis Midden-Limburg drie convenanten ondertekend: convenant volwassen veelplegers, convenant jeugd en convenant huiselijk geweld. Deze convenanten bevatten afspraken over de gegevensuitwisseling in het kader van de persoonsgerichte aanpak van deze doelgroepen.

In 2008 is het Veiligheidshuis verder doorontwikkeld. Dit heeft geleid tot gestructureerde casusoverleggen met de juiste partners en ook tot fysieke deelname van een aantal partners binnen het Veiligheidshuis. Men is niet langer een samenwerkingspartner, maar een collega!

1.3 Verbeteren door onderzoek

Juni 2008 is het Veiligheidshuis Midden-Limburg benaderd door de Stichting Maatschappij Veiligheid en Politie (SMVP). De SMVP wilde graag onderzoek doen naar de betrokkenheid van de huidige en toekomstige partners bij het Veiligheidshuis. Vanwege de fase waarin het Veiligheidshuis Midden-Limburg zich bevindt en de wijze waarop dit Veiligheidshuis tot stand is gekomen, koos de SMVP voor onderzoek in Midden-Limburg. In september 2008 is gestart met het onderzoek¹. Het rapport wordt in juni 2009 openbaar gemaakt. Het Veiligheidshuis Midden-Limburg gebruikt de uitkomsten van het onderzoek om te leren en zich verder te professionaliseren.

1.4 Het Veiligheidshuis voor héél Midden-Limburg

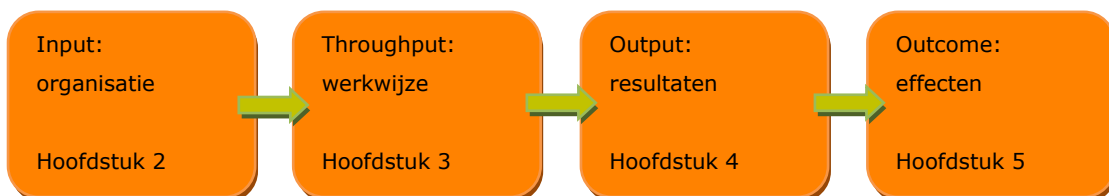
De jaren 2007 en 2008 hebben de centrumgemeenten Roermond en Weert het initiatief genomen voor de ontwikkeling van het Veiligheidshuis Midden-Limburg binnen twee vestigingen (in Weert en Roermond). Het Veiligheidshuis Midden-Limburg kent vanaf 1 december 2008 één vestiging (in Roermond). Vanaf 1 januari 2009 zijn de overige Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert en Roerdalen bij het Veiligheidshuis aangesloten. De eerste twee jaar is het Veiligheidshuis Midden-Limburg

¹ Het onderzoek wordt uitgevoerd door de SMVP en het Expertisecentrum Avans Hogeschool Den Bosch en wordt begeleid door een begeleidingscommissie onder voorzitterschap van de burgemeester van Weert, mr. J.M.L. Niederer.

financieel ondersteund vanuit de Provincie Limburg (startsubsidie). Vanaf 2009 financieren de gemeenten en het Openbaar Ministerie gezamenlijk de kosten voor het Veiligheidshuis.

1.5 Leeswijzer

De hoofdstukindeling van dit jaarverslag is gekoppeld aan het model van input-throughput-output-outcome, zoals in onderstaand schema is weergegeven. Hoofdstuk 2 gaat in op de organisatie van het Veiligheidshuis Midden-Limburg. In hoofdstuk 3 is aandacht voor de werkwijze van het Veiligheidshuis Midden-Limburg. Hoofdstuk 4 presenteert de resultaten van het Veiligheidshuis. Doelen en resultaten van het aantal trajectbehandelingen van volwassen veelplegers, jeugdige veel- en meerplegers, ex-gedetineerden en huiselijk geweld worden in dit hoofdstuk naast elkaar gezet. De (maatschappelijke) effecten van deze resultaten komen aan de orde in hoofdstuk 5. Hier komt een antwoord op de vraag of de cliënten van het Veiligheidshuis inderdaad minder overlast en criminaliteit plegen. Ook wordt gekeken naar de algehele ontwikkeling van overlast en criminaliteit in de afgelopen jaren.

Nadrukkelijk wordt aangegeven, dat de inspanningen van het Veiligheidshuis een onderdeel zijn van het brede integrale veiligheidsbeleid, waarop gemeenten de regie voeren. De behaalde effecten kunnen dan ook niet enkel en alleen worden toegeschreven aan de bijdrage van het Veiligheidshuis. Ook andere lokale en districtelijke veiligheids- en leerbaarheidsprojecten dragen bij aan minder overlast en criminaliteit en een veiliger gevoel bij burgers.

2. ORGANISATIE VEILIGHEIDSHUIS (INPUT)

Dit hoofdstuk gaat in op de organisatie van het Veiligheidshuis (input). Aan de orde komen de taken van de medewerkers en partners die binnen het Veiligheidshuis werken aan de persoonsgerichte aanpak van de cliënten. Ook wordt ingegaan op de wijze van (strategische) aansturing en de financiering van het Veiligheidshuis.

2.1 Taken medewerkers en partners

In het Veiligheidshuis Midden-Limburg werken de coördinator, de procesmanagers en de managementondersteuners van het Veiligheidshuis en de diverse samenwerkingspartners (zowel vanuit justitiële organisaties als hulpverleningsorganisaties), waaronder ook de casemanagers.

De *coördinator* van het Veiligheidshuis Midden-Limburg is verantwoordelijk voor het dagelijks functioneren, de organisatie en de financiën van het Veiligheidshuis. Hij legt hierover (jaarlijks) verantwoording af aan de deelnemende gemeenten en de provincie Limburg. De managementondersteuners ondersteunen hem bij zijn taken.

De *procesmanagers* (één voor de jeugdcasussen en vanaf 2009 één voor de volwassenen) voeren de coördinatie over de casussen van het Veiligheidshuis. Zij zorgen ervoor dat de juiste partners worden ingeschakeld en dat er in gezamenlijkheid een persoonsgerichte aanpak wordt ontwikkeld, uitgevoerd en gemonitord. De managementondersteuners ondersteunen ook de procesmanagers bij hun taken.

De *casemanagers* zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan van aanpak. Een casemanager is over het algemeen iemand van de deelnemende partners, die het meest betrokken is bij de cliënt zelf.

De *partners* van het Veiligheidshuis zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de gemaakte afspraken. Ze dragen bij aan het verzamelen van informatie over personen en stellen die beschikbaar aan andere partners, voeren de afgesproken taken uit en zorgen voor terugkoppeling naar de eigen organisatie. Een aantal organisaties is fysiek al vertegenwoordigd in het Veiligheidshuis, namelijk: politie (ongeveer 20 uur per week), openbaar ministerie (4 dagen per week), penitentiaire inrichting (12 uur per week), Reclassering d.m.v. Justitiële Verslavingszorg (20 uur per week), Bureau Jeugdzorg (12 uur per week) en de Raad voor de Kinderbescherming (ongeveer 4 uur per week).

2.2 Aansturing

De gemeenten voeren de regie binnen het Veiligheidshuis als het gaat om de zorg- en veiligheidsketen. Binnen de justitieketen is het openbaar ministerie de regievoerder. Het Veiligheidshuis is een gemeentelijk veiligheidsproject en kent (nog) geen juridische status.

In juni 2008 heeft de districtelijke driehoek Midden-Limburg besloten dat alle Midden-Limburgse gemeenten vanaf 1 januari 2009 aan het Veiligheidshuis zullen deelnemen. De districtelijke driehoek Midden-Limburg (burgemeesters, districtschef en officier van justitie) fungeert als (strategische) stuurgroep van het Veiligheidshuis.

De inzet van partners is momenteel afhankelijk van de door organisaties zelf beschikbaar gestelde personele capaciteit, tijd en enthousiasme. Er ligt (nog) geen samenwerkingsovereenkomst, waarin de inspanningsverplichtingen van de organisaties zijn geregeld.

2.3 Financiering

Geen enkele gemeente in Midden-Limburg valt onder het Grote Steden Beleid (GSB) en krijgt in dit kader dan ook geen extra gelden voor de veiligheidsaanpak. Het Veiligheidshuis Midden-Limburg is de eerste jaren mede mogelijk gemaakt door een startsubsidie van de Provincie Limburg.

De startsubsidie van de Provincie Limburg á € 250.000.- (voor 2 jaren) is gebruikt voor de salariskosten van de coördinator en de managementondersteuners Veiligheidshuis en de kosten voor (wetenschappelijke) monitoring door Nelissen Onderzoek en Advies. Zie de tabel hieronder.

Besteding subsidiegelden 2008	Bedrag
Kwartiermaker/coördinator (1 fte)	€ 73.460
Managementassistent (1 fte)	€ 53.044
Monitoring Nelissen Onderzoek en Advies ²	€ 13.255
Totaal	€ 139.759

Behalve bovengenoemde uitgaven hebben de gemeenten Roermond en Weert uit eigen middelen ook een aantal voorzieningen betaald ten behoeve het Veiligheidshuis Midden-Limburg. Het betreft onder andere de kosten voor de gebouwen (huur) en exploitatie (per locatie zo'n € 30.000 per jaar) en verhuizingen en inrichting van een nieuwe locatie in het Aureool gebouw te Roermond. Daarnaast leveren de gemeenten Roermond en Weert personele capaciteit in de vorm van de coördinatoren integrale veiligheid en een procesmanager in dienst van de gemeente Roermond.

² In april 2008 is de eerste inhoudelijke tussentijdse evaluatie van het bureau Nelissen Onderzoek en Advies openbaar gemaakt. Dit bureau volgt in de zes Limburgse Veiligheidshuizen de aanpak op casusniveau en in beeld brengt waar de successen worden geboekt en waar de knelpunten zitten.

3. WERKWIJZE VEILIGHEIDSHUIS (THROUGHPUT)

De werkwijze van het Veiligheidshuis (de throughput) komt in dit hoofdstuk aan de orde. Ingegaan wordt op de partners, de doelgroepen, de casuoverleggen en het werkproces van het Veiligheidshuis Midden-Limburg.

3.1 Partners

De partners die betrokken zijn bij het Veiligheidshuis werken samen onder één dak en vormen zo een *netwerkorganisatie*. Alle partners werken gezamenlijk aan maatschappelijke problemen vanuit een gedeelde missie en verantwoordelijkheid. Samen wordt gewerkt aan een gedragsverandering bij daders, zodat criminele handelingen stoppen of afnemen. Door de overgang tussen preventieve en curatieve zorg, nemen alle betrokken partners op het juiste moment 'het stokje van elkaar over'. Er wordt onderscheid gemaakt tussen justitieketenpartners, zorgpartners en overige partners.

Justitieketenpartners

- Politie
- Openbaar Ministerie (OM)
- Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)
- Jeugdreclassering (onderdeel Bureau Jeugdzorg)
- Reclassering Nederland (RN)
- Penitentiare Inrichting (PI)
- Justitiële Jeugdinstelling (JJI)
- Slachtofferhulp Nederland (SHN)
- Bureau Halt
- Justitiële Verslavingszorg (JVZ)

Zorgpartners

- Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)
- GGZ Verslavingszorg
- Bemoeizorg
- Maatschappelijke Opvang Voorzieningen (MOV)
- Bureau Jeugdzorg (BJZ)

Overige partners

- Gemeenten (vanuit diverse afdelingen, waaronder veiligheid, welzijn, jeugd, leerplicht, sociale zaken, handhaving)
- Woningcorporaties
- Regionale Instelling voor Beschermd Wonen (RIBW) Mensana

"In het Veiligheidshuis starten we 4 dagen per week met een briefing. In een half uur worden partners voorzien van relevante informatie over in beeld gekomen veel- en meerplegers, huiselijk geweldzaken en in verzekeringstellingen. Ook wordt dit moment gebruikt om informatie tussen de partners uit te wisselen. De ingeslagen weg levert zeker een bijdrage aan een veilige leefomgeving in Midden-Limburg."

Noud Mutsaers
Politie Limburg-Noord

3.2 Doelgroepen

Het Veiligheidshuis richt zich op de volgende doelgroepen:

- volwassen veelplegers (persoonsgerichte aanpak);
- jeugdige veel- en meerplegers (persoonsgerichte aanpak);
- daders en slachtoffers huiselijk geweld (persoonsgerichte aanpak);
- ex-gedetineerden (coördinatie nazorg).

Voor de volwassen veelplegers, jeugdige veel- en meerplegers en de daders en slachtoffers van huiselijk geweld voeren de partners van het Veiligheidshuis persoonsgerichte trajecten uit. Voor de doelgroep ex-gedetineerden coördineert het Veiligheidshuis de nazorg uit detentie (een gemeentelijke taak). Om herhaling van strafbare feiten te voorkomen, is het van belang dat de ex-gedetineerde identiteitspapieren, huisvesting, inkomsten en de juiste zorg heeft. Binnen het Veiligheidshuis wordt dat tijdig nagegaan en indien nodig geregeld door de betrokken partner(s). Indien het om ex-gedetineerden gaat, die voorheen veelpleger of notoire overlastveroorzaker waren, doorloopt het Veiligheidshuis ook met deze personen een (intensiever) persoonsgericht traject.

"Iedere partner heeft kennis over de cliënt en brengt datgene in wat van belang is voor het traject. Door dit gezamenlijk uit te zetten en elkaar hierin te ondersteunen wordt de aanpak veel succesvoller en meer sluitend. Ik merk dat dit echt werkt!"

Pieter van der Heul,
Coördinator Veiligheidshuis
Midden-Limburg

3.3 Casusoverleggen

De al langer bestaande Justitiële Casus Overleggen (JCO) jeugd en volwassenen, onder voorzitterschap van het Openbaar Ministerie, zijn ondergebracht bij het Veiligheidshuis Midden-Limburg. Verder vinden binnen het Veiligheidshuis de volgende casusoverleggen plaats:

Jeugdige veel- en meerplegers overleg

De volgende partners zijn betrokken bij dit overleg: Openbaar Ministerie (voorzitter), politie, Raad voor de Kinderbescherming, jeugdreclassering (BJZ), Bureau Halt, leerplichtzaken en het Veiligheidshuis. Eén keer per maand vindt er een overleg plaats over jeugdige veel- en meerplegers. Deze vorm van overleg heeft veel diepgang, omdat er alleen wordt gesproken over deze doelgroep. Het Veiligheidshuis wil deze jeugdige veel- en meerplegers op een persoonsgerichte manier aanpakken. Naast informatie over het justitiële traject, wordt er veel nadruk gelegd op de zorg en hulpverlening die nodig is.

Trajectberaad jeugd (nazorg uit detentie)

Het trajectberaad voor jeugd vindt plaats vanaf 8 oktober 2008 in het Veiligheidshuis Midden-Limburg. Partners die deelnemen aan het trajectberaad, zijn: Raad voor de Kinderbescherming (voorzitter), jeugdreclassering (vanuit Bureau Jeugdzorg en vanuit William Schrikker Groep), Justitiële Jeugdinstelling en het Veiligheidshuis. In het kader van de nazorg uit detentie voor minderjarigen is landelijk het trajectberaad gestart. Wanneer een jongere in detentie komt, wordt er direct gestart met een overleg om een plan van aanpak te ontwikkelen. Als de jongere uit detentie komt, voert het Veiligheidshuis de regie op het plan van aanpak.

In het trajectberaad wordt besloten of ex-gedetineerden worden overgedragen aan het Veiligheidshuis of aan andere instellingen. Als het Veiligheidshuis met de ex-gedetineerden aan de slag gaat, worden zij vervolgens in het trajectoverleg voor jeugd besproken.

Volwassen veel- en meerplegers overleg

Partners die deelnemen aan dit overleg, zijn: Openbaar Ministerie (voorzitter), politie, reclassering Nederland, Justitiële Verslavingszorg (JVZ), GGZ Verslavingszorg, Sociale Zaken en het Veiligheidshuis. In dit overleg worden de problemen van zowel de volwassen veelplegers als de volwassen meerplegers besproken. Het proces van dit overleg is te vergelijken met het veel- en meerplegers overleg voor de jeugd (zie hiervoor).

Trajectoverleg volwassenen

De volgende partners nemen deel aan dit overleg: politie, Justitiële Verslavingszorg, Maatschappelijke Opvang Voorzieningen (MOV), GGZ verslavingszorg, Sociale Zaken, Penitentiare Inrichting, reclassering Nederland, Veiligheidshuis (voorzitter) en het Openbaar Ministerie. Tijdens dit overleg bespreken de partners cliënten, die een contract hebben met het Veiligheidshuis. Dit zijn ook cliënten die worden besproken in het veel- en meerplegersoverleg. Er wordt samen met de cliënt een persoonsgericht plan van aanpak bedacht en uitgevoerd. Bij deze cliënten is er bereidheid om mee te werken.

3.4 Werkproces

Het werkproces van het Veiligheidshuis ziet er als volgt uit:

- Stap 1: Selectie van cliënten

Binnen het Veiligheidshuis worden lijsten opgesteld met cliënten, die onder de definitie veel- en meerpleger, overlastgever of pleger van huiselijk geweld vallen. De informatie is afkomstig van politie en openbaar ministerie. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen volwassene en jeugdige cliënten.

- Stap 2: Prioritering van cliënten

De lijst wordt besproken tijdens het casuoverleg, waar alle partners signalen uit het eigen werkveld naar voren brengen. Deze signalen kunnen ook buiten het overleg bij het

Veiligheidshuis worden binnengebracht, maar dit is meestal niet het geval. Iedere partner heeft de mogelijkheid om nieuwe casussen op te starten. Het is ook mogelijk dat cliënten zich zelf aanmelden bij het Veiligheidshuis.

- **Stap 3: Informatie verzamelen**

Iedere partner levert relevante informatie aan het Veiligheidshuis over de desbetreffende cliënt. Op basis van deze informatie wordt een persoonlijk dossier opgesteld waarin de levenssituatie van de cliënt wordt weergegeven. Het Veiligheidshuis is een informatieknooppunt en kan informatie delen met partners rondom de cliënt.

- **Stap 4: Benaderen van cliënt, intake in gang zetten**

Cliënten worden door middel van een brief benaderd door het Veiligheidshuis. In overleg met de cliënt wordt een datum vastgesteld voor de intake.

- **Stap 5: Screenen, diagnostiek en indicatiestelling uitvoeren**

Overige relevante informatie wordt verzameld om de leefgebieden in beeld te brengen van een cliënt. Deze inventarisatie kan worden opgesteld door een reeds afgenomen RISc³ of door een SPIDER⁴. De problematiek op ieder leefgebied wordt in kaart gebracht, zodat de hulpvraag kan worden bepaald.

- **Stap 6: Analyse, opstellen van plan van aanpak in overleg met partners**

Op basis van de diagnostische informatie is de ernst van de problematiek van de cliënt vastgesteld. Aan de hand van een RISc of een SPIDER kan er een plan van aanpak worden opgesteld, door de procesmanager in samenwerking met een casemanager. Op basis van dit plan wordt duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Het definitieve plan van aanpak wordt aan het persoonlijke dossier toegevoegd.

Een langdurig verslaafde man uit Weert, die zichzelf had gemeld bij het Veiligheidshuis, was uiteindelijk bereid om naar een afkickkliniek te gaan. Na veel voorbereiding, motivering en inspanning van het Veiligheidshuis en de Reclassering, kwam hij in de afkickkliniek aan. Na de eerste kennismaking is hij na 4 uur weer vertrokken. Inmiddels is hij verhuisd naar Eindhoven en door het Veiligheidshuis Midden-Limburg overgedragen aan het Veiligheidshuis Eindhoven. Soms blijkt de inspanning onvoldoende en is het wachten op een nieuwe kans.

³ RISc staat voor Risico Inschattingen Schalen. Een RISc geeft, net als de SPIDER, inzicht in de leefgebieden van personen. De RISc wordt gebruikt binnen de Penitentiaire Inrichting, Reclassering Nederland en Justitiële Verslavingszorg.

⁴ SPIDER staat voor Sociaal Psychologisch Instrument voor Diagnostiek en Evaluatie bij Reintegratieprogramma's. Dit instrument, speciaal ontwikkeld voor Veiligheidshuizen, geeft inzicht in de leefgebieden van personen.

- Stap 7: Aanbieden plan van aanpak aan cliënt, contract opstellen

Het maatwerkplan wordt voorgelegd aan de cliënt. Het plan wordt besproken zodat de cliënt weet waar hij of zij aan toe is. Cliënt en Veiligheidshuis ondertekenen een gedragscontract. Dit contract wordt toegevoegd aan het persoonlijk dossier van de cliënt.

- Stap 8: Uitvoeringsproces

De procesmanager beschikt over een document waarin het traject en de tijdsplanning is gespecificeerd. Het plan van aanpak wordt uitgevoerd door een casemanager. Middelen en producten worden op het juiste moment door de partners ingezet.

- Stap 9: Voortgangsrapportage, bijsturen en terugkoppelen

Het document waarin het traject en de tijdsplanning staat beschreven wordt gebruikt als basis voor de monitoring. Terugkoppeling is van belang om de voortgang te kunnen vastleggen. Als het nodig is, kan er gedurende het proces worden bijgestuurd.

4. RESULTATEN VEILIGHEIDSHUIS (OUTPUT)

Dit hoofdstuk zet de vooraf gestelde doelen af tegen de in 2007 en 2008 behaalde resultaten (output). Dit aan de hand van de verschillende doelgroepen die in het Veiligheidshuis centraal staan. In onderstaande tabel is aangegeven of de resultaten zijn behaald of niet.

Tabel 1: doelen en resultaten Veiligheidshuis Midden-Limburg, jaren 2007 en 2008, bron: registratiesysteem Veiligheidshuis.

Doelgroepen Veiligheidshuis	2007		Doel 2007 gehaald?	2008		Doel 2008 gehaald?
	Doel	Resultaat		Doel	Resultaat	
Volwassen veelplegers	20	29	😊	40	40	😊
Jeugdige veel- en meerplegers en harde kern jongeren	10	9	😞	20	22	😊
Ex-gedetineerden	-	65	😊	Alle	243	😊
Huiselijk geweld	-	2	😊	10	6	😞

4.1 Volwassen veelplegers

Doel volwassen veelplegers:

- voor minimaal **40 volwassen veelplegers** wordt in het jaar 2008 een persoonsgericht (na)zorgplan ontwikkeld, vindt er per plan casemanagement plaats, voeren de betrokken partners het (na)zorgplan uit en vindt monitoring van de uitvoering van het plan plaats.

Resultaat volwassen veelplegers:

- voor **40 volwassen veelplegers** is in het jaar 2008 een persoonsgericht (na)zorgplan ontwikkeld, vindt er per plan casemanagement plaats, voeren de betrokken partners het (na)zorgplan uit en vindt monitoring van de uitvoering van het plan plaats.

Het ging bij deze doelgroep om 18 cliënten uit Roermond, 19 uit Weert, 2 uit Nederweert en 1 uit Maasgouw.

4.2 Jeugdige veel- en meerplegers

Doel jeugdige veel- en meerplegers:

- voor minimaal **20 jeugdige veel- en meerplegers** (tot 25 jaar) wordt in het jaar 2008 een persoonsgericht (na)zorgplan ontwikkeld, vindt er per plan casemanagement plaats, voeren de betrokken partners het (na)zorgplan uit en vindt monitoring van de uitvoering van het plan plaats.

Resultaat jeugdige veel- en meerplegers:

- voor **22 jeugdige veel- en meerplegers** is in het jaar 2008 een persoonsgericht (na)zorgplan ontwikkeld, vindt er per plan casemanagement plaats, voeren de betrokken partners het (na)zorgplan uit en vindt monitoring van de uitvoering van het plan plaats.

Het ging bij deze doelgroep om 14 cliënten uit Roermond, 4 uit Weert, 4 uit Echt-Susteren, 1 uit Nederweert en 1 uit Leudal.

4.3 Ex-gedetineerden

Doel nazorg ex-gedetineerden:

- het Veiligheidshuis coördineert in 2008 de nazorg van **alle ex-gedetineerden** die terugkeren in de gemeenten van Midden-Limburg.

Resultaat nazorg ex-gedetineerden:

- het Veiligheidshuis Midden-Limburg heeft in 2008 de nazorg gecoördineerd van **243 ex-gedetineerden** die terugkeerden in de gemeenten van Midden-Limburg.

Het ging bij deze doelgroep om 170 cliënten uit Roermond, 65 uit Weert, 2 uit Echt-Susteren, 3 uit Leudal, 1 uit Maasgouw en 2 uit Roerdalen.

"Het college van Roermond heeft, met instemming van de commissie Algemene Zaken, het Veiligheidsprogramma 2009 vastgesteld. Bij de persoonsgerichte aanpak van de veel- en meerplegers speelt het Veiligheidshuis een cruciale rol."

Gert Rademaker,
Programmamanager Veiligheid
gemeente Roermond

4.4 Huiselijk geweld

Doel huiselijk geweld:

- voor minimaal **10 zaken huiselijk geweld** wordt in het jaar 2008 een persoonsgericht (na)zorgplan ontwikkeld, vindt er per plan casemanagement plaats, voeren de betrokken partners het (na)zorgplan uit en vindt monitoring van de uitvoering van het plan plaats.

Resultaat huiselijk geweld:

- voor **6 zaken huiselijk geweld** is in het jaar 2008 een persoonsgericht (na)zorgplan ontwikkeld, vindt er per plan casemanagement plaats, voeren de betrokken partners het (na)zorgplan uit en vindt monitoring van de uitvoering van het plan plaats.

Het ging bij deze doelgroep om 2 cliënten uit Roermond, 3 uit Weert en 1 uit Nederweert.

5. EFFECTEN VEILIGHEIDSHUIS (OUTCOME)

De inspanningen van het Veiligheidshuis moeten bijdragen aan de veiligheid in Midden-Limburg. In dit hoofdstuk staan de effecten (outcomes) van het Veiligheidshuis centraal. De volgende vragen worden beantwoord: hoeveel cliënten van het veiligheidshuis pleegden in 2006, 2007 en 2008 géén misdrijven? En: hoeveel misdrijven pleegden de cliënten van het Veiligheidshuis de afgelopen jaren? Opgemerkt wordt, dat bij de beantwoording van deze vragen gebruik is gemaakt van het bedrijfsprocessensysteem (BPS) van de politie. In verband met de invoering van een nieuw politieregistratiesysteem (BVH) zijn de BPS-gegevens in 2008 beperkt tot 10 november 2008. Om deze reden is het aantal delicten in 2008 geëxtrapoleerd naar het gehele jaar 2008.⁵

Het was de grootste fietsendief van Roermond. De politie meldde hem aan bij het Veiligheidshuis. Na een jaar begeleiding heeft hij werk, contact met de verslavingszorg en komt hij niet meer in beeld bij de politie. Met dank aan de inzet van de partners van het Veiligheidshuis en de veelpleger zelf uiteraard!

5.1 Doelgroepeffecten

Volwassen veelplegers

In 2008 waren 40 volwassen veelplegers in behandeling in het Veiligheidshuis. Van deze 40 volwassen veelplegers pleegden er 14 (35%) géén misdrijf in 2008 (op basis van de politieregistraties). In de jaren ervoor waren er minder volwassen veelplegers die géén misdrijven pleegde. Zie tabel 2.

Tabel 2: aantal volwassen veelplegers en overlastveroorzakers (2008) binnen het Veiligheidshuis, dat geen misdrijven pleegde, jaren 2006, 2007 en 2008, bron: BPS Politie Limburg-Noord.

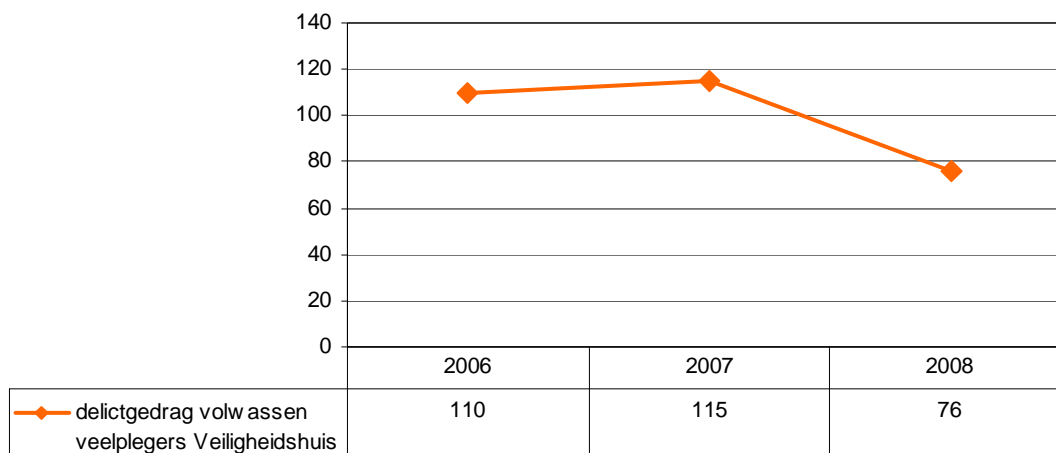
	2006	2007	2008	Trend 2006-2008	Effect
Aantal volwassen veelplegers in Veiligheidshuis (40 personen), dat <u>geén</u> misdrijven pleegde	10 (25%)	12 (30%)	14 (35%)	+4 (+40%)	😊

In grafiek 3 is het aantal door de 40 volwassen veelplegers gepleegde misdrijven weergegeven over de periode 2006-2008. De 40 volwassen veelplegers van het Veiligheidshuis waren in 2008 (t/m 10 november)⁶ verantwoordelijk voor in totaal 63 misdrijven. In de jaren ervoor pleegden deze personen méér incidenten (2006: 110, 2007: 115). In 2008 is sprake van een afname van 31% ten opzichte van 2006 wat betreft het delictgedrag van deze doelgroep.

⁵ De volgende formule is gebruikt: aantal delicten delen door 10 (maanden) en vermenigvuldigd met 12 (maanden).

⁶ In 2008 t/m 10 november ging het om 63 gepleegde misdrijven. Extrapolatie naar het gehele jaar 2008 leidt tot 76 misdrijven ($63 / 10 * 12 = 76$).

Grafiek 3: delictgedrag volwassen veelplegers die in 2008 een traject volgden in het Veiligheidshuis Midden-Limburg, jaren 2006, 2007 en 2008, bron: BPS Politie Limburg-Noord.

Jeugdige veel- en meerplegers

In 2008 volgden 22 jeugdige veel- en meerplegers een traject in het Veiligheidshuis. Van deze 22 jeugdige veel- en meerplegers pleegden er 7 (32%) géén misdrijf in 2008 (op basis van de politieregistraties). In 2006 waren er 8 jeugdige veel- en meerplegers die géén misdrijven pleegde; in 2007 waren dat er 4. Zie tabel 4.

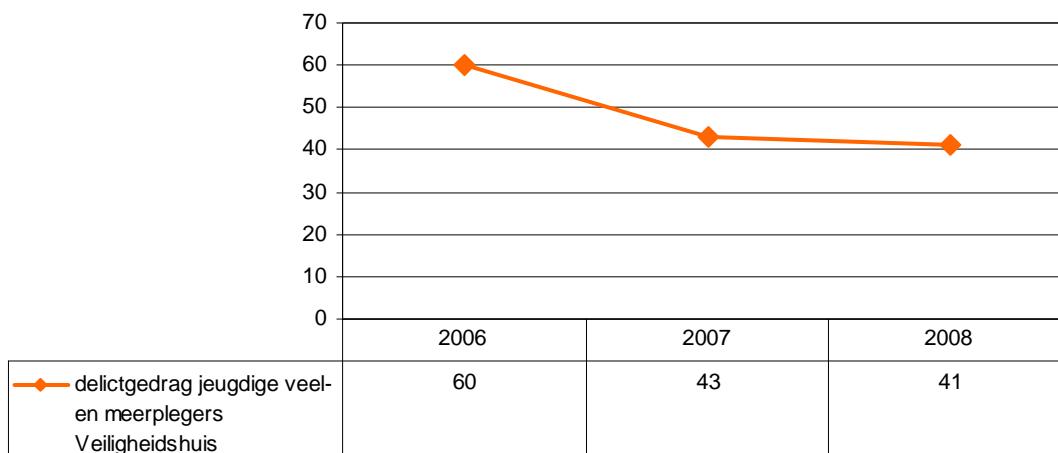
Tabel 4: aantal jeugdige veel- en meerplegers (2008) binnen het Veiligheidshuis, dat geen misdrijven pleegde, jaren 2006, 2007 en 2008, bron: BPS Politie Limburg-Noord.

	2006	2007	2008	Trend 2006-2008	Effect
Aantal jeugdige veel- en meerplegers in Veiligheidshuis (22 personen), dat <u>géén</u> misdrijven pleegde	8 (36%)	3 (14%)	7 (32%)	-1 (-13%)	☹️

In grafiek 5 is het aantal door de 22 jeugdige veel- en meerplegers gepleegde misdrijven weergegeven over de periode 2006-2008. De 22 jeugdige veel- en meerplegers van het Veiligheidshuis waren in 2008 (t/m 10 november)⁷ verantwoordelijk voor in totaal 34 misdrijven. In de jaren ervoor pleegden deze personen méér incidenten (2006: 60, 2007: 43). In 2008 is sprake van een afname van 32% ten opzichte van 2006 wat betreft het delictgedrag van deze doelgroep.

⁷ In 2008 t/m 10 november ging het om 34 gepleegde misdrijven. Extrapolatie naar het gehele jaar 2008 leidt tot 41 misdrijven (34 / 10 * 12 = 41).

Grafiek 5: delictgedrag jeugdige veel- en meerplegers die in 2008 een traject volgden in het Veiligheidshuis Midden-Limburg, jaren 2006, 2007 en 2008, bron: BPS Politie Limburg-Noord.

Huiselijk geweld

In 2008 waren 6 casussen huiselijk geweld in behandeling in het Veiligheidshuis. Van deze 6 casussen huiselijk geweld is hieronder het aantal interventies te zien over de afgelopen jaren.

Tabel 6: aantal interventies huiselijk geweld casussen (2008) binnen het Veiligheidshuis, jaren 2006, 2007 en 2008, bron: BPS Politie Limburg-Noord.

	2006	2007	2008	Trend 2006-2008	Effect
Aantal interventies casussen huiselijk geweld Veiligheidshuis	0	3	6	+6	☹️

De aanpak van huiselijk geweld binnen het Veiligheidshuis staat nog in de kinderschoenen, maar raakt in een stroomversnelling door de inwerkingtreding van de Wet Tijdelijk Huisverbod (per 1 januari 2009). Het Veiligheidshuis fungeert binnen de aanpak van huiselijk geweld en de uitvoering van het huisverbod als procesmanager. Het casemanagement ligt momenteel bij de Mutsaersstichting (tot 1 juli 2009) en vanaf medio 2009 bij het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) Midden-Limburg.

Ex-gedetineerden

In 2008 heeft het Veiligheidshuis de nazorg gecoördineerd van 243 ex-gedetineerden die terugkeerden in de gemeenten van Midden-Limburg. Bij dertien van deze 243 personen die uit detentie kwamen, is het Veiligheidshuis een intensief persoonsgericht traject gestart. Deze personen konden voorheen worden aangemerkt als veelpleger en het moment van uit detentie komen is aangegrepen om samen met de cliënt een zorgtraject te starten.

5.2 Maatschappelijke effecten

Naast effecten binnen de doelgroep, kunnen we ook kijken naar de maatschappelijk effecten: is er sprake van een afname van overlast en criminaliteit in 2008 in de deelnemende gemeenten?

In tabel 7 is het aantal overlastincidenten, geweldsincidenten en vermogensincidenten binnen de gemeenten Roermond en Weert weergegeven. Te zien is dat overlast (-7%) en diefstal (-15%) zijn afgenomen. Het aantal geweldsincidenten ligt in 2006 en 2008 op ongeveer eenzelfde niveau, met een daling in 2007. In totaliteit is de overlast en criminaliteit in de beide gemeenten met 9% gedaald in de periode 2006-2008.

"Het integraal veiligheidsbeleid van Weert werkt: minder overlast en diefstallen. Het Veiligheidshuis heeft hier voor onze gemeente een belangrijke bijdrage aan geleverd het afgelopen jaar en zal dit hopelijk ook in de toekomst blijven doen!"

Petra Bulk,
Coördinator integrale veiligheid
gemeente Weert

Tabel 7: aantal overlastincidenten, geweldsincidenten en vermogensincidenten (diefstallen) in de gemeenten Roermond en Weert samen, jaren 2006, 2007 en 2008, bron: GIDS Politie Limburg-Noord.

	2006	2007	2008	Trend 2006-2008	Effect
Overlastincidenten (meetwaarde: incidenten)	7.656	7.853	7.083	-7%	😊
Geweldsincidenten (meetwaarde: incidenten)	1.951	1.885	1.964	+1%	😞
Vermogensincidenten (meetwaarde: aangiften)	5.623	5.194	4.785	-15%	😊
Totaal	15.230	14.932	13.832	-9%	😊

Ook in het gehele district Midden-Limburg is sprake van een afname van overlast en criminaliteit van 9%. In bijlage 1 zijn de achterliggende tabellen te vinden (uitgesplitst naar gemeente Roermond en gemeente Weert en naar het district Midden-Limburg).

BIJLAGE 1: TABELLEN OVERLAST, GEWELD EN DIEFSTAL NAAR GEMEENTE EN DISTRICT
Overlastincidenten⁸

Overlast door asociaal gedrag	2004	2005	2006	2007	2008	trend 2004-2008	trend 2006-2008
Totaal Roermond	2986	3311	3118	3095	2886	-3%	-7%
Totaal Weert	2124	2330	2050	1877	1510	-29%	-26%
Totaal Roermond en Weert	5110	5641	5168	4972	4396	-14%	-15%
Totaal district Midden-Limburg	8427	9225	8609	8836	7420	-12%	-14%

Overlast door drugs/alcohol	2004	2005	2006	2007	2008	trend 2004-2008	trend 2006-2008
Totaal Roermond	600	528	511	867	691	15%	35%
Totaal Weert	383	345	349	385	348	-9%	0%
Totaal Roermond en Weert	983	873	860	1252	1039	6%	21%
Totaal district Midden-Limburg	1316	1296	1203	1725	1454	10%	21%

Overlast door criminaliteit	2004	2005	2006	2007	2008	trend 2004-2008	trend 2006-2008
Totaal Roermond	1090	1012	1024	1037	1037	-5%	1%
Totaal Weert	561	681	604	592	611	9%	1%
Totaal Roermond en Weert	1651	1693	1628	1629	1648	0%	1%
Totaal district Midden-Limburg	2412	2585	2544	2599	2586	7%	2%

Totaal overlastincidenten	2004	2005	2006	2007	2008	trend 2004-2008	trend 2006-2008
Totaal Roermond	4676	4851	4653	4999	4614	-1%	-1%
Totaal Weert	3068	3356	3003	2854	2469	-20%	-18%
Totaal Roermond en Weert	7744	8207	7656	7853	7083	-9%	-7%
Totaal district Midden-Limburg	12155	13106	12356	13160	11460	-6%	-7%

Geweldsincidenten⁹

Totaal geweldsincidenten	2004	2005	2006	2007	2008	trend 2004-2008	trend 2006-2008
Totaal Roermond	1316	1191	1266	1217	1238	-6%	-2%
Totaal Weert	657	792	685	668	726	11%	6%
Totaal Roermond en Weert	1973	1983	1951	1885	1964	0%	1%
Totaal district Midden-Limburg	2866	3029	3006	3027	3092	8%	3%

Vermogensincidenten¹⁰

Totaal vermogensincidenten (diefstallen)	2004	2005	2006	2007	2008	trend 2004-2008	trend 2006-2008
Totaal Roermond	3041	3127	3094	3106	2842	-7%	-8%
Totaal Weert	3193	2592	2529	2088	1943	-39%	-23%
Totaal Weert en Roermond	6234	5719	5623	5194	4785	-23%	-15%
Totaal district Midden-Limburg	11280	10624	10199	9419	8597	-24%	-16%

Totaal overlast, geweld en diefstal

Totaal overlast, geweld, diefstal	2004	2005	2006	2007	2008	trend 2004-2008	trend 2006-2008
Totaal Roermond	9033	9169	9013	9322	8694	-4%	-4%
Totaal Weert	6918	6740	6217	5610	5138	-26%	-17%
Totaal Weert en Roermond	15951	15909	15230	14932	13832	-13%	-9%
Totaal district Midden-Limburg	26301	26759	25561	25606	23149	-12%	-9%

⁸ Bij overlast gaat het om jeugdoverlast, geluidsoverlast, overlast door vuurwerk, vandalisme, graffiti, vernielingen, overlast door drugs/alcohol, overlast door bedreigingen en mishandelingen, e.d.

⁹ Bij geweld gaat het om bedreigingen, mishandelingen, straatroof, overvallen, openlijk geweld, e.d.

¹⁰ Bij vermogensincidenten gaat het om woninginbraak, diefstal van voertuigen en fietsen, zakkenrollerij, winkeldiefstal, diefstal uit bedrijven, fraude, e.d.